

Dani bá hezzaszólásai.

Arra való tekintettel istálom, hogy a szegedi kuglizó versenyen egy verő malac vót a főnyeremény, úgy határoztunk az urfijékkal, hogy mű es megtapasztaljuk a dolgot s ha nem egyéb vetünk vaj kettőt arra a nyomoru malacra. Mire kivetemedtünk a helyszíni-re, akkorára mán teli vót emberrel az egész helyiség. — Bé es bátorkodtunk a gyülekezetbe s egy fehér vizikés küsaszony minnyát vállalkozott, hogy elvezet a nyeremények kiállítására, de aszangya elsőben vegyünk meg tölle vajegy szál virágot, met igen ócsun adja. Jaj lelkem — mondom — engedelmet istálok, de mű elsőben a malacot akarnók körül tapasztalni, met azt tartjuk, hogy amíg a nemes célt nem lássuk, addig nem kőtekezhettünk az érdekibe. — Erre osztán alábbaeska es hagyott a női högy a kénálgatással s elindultunk a malac irányába. Mikor elejibe értünk, eppeg valami tortáta féle süteményen rágódott az ifju állat s három küsaszonyyal vakartatta a háta közepit s a fületövit. Hinnye! — mondom — hogy elurasodott ez a hengér malac, eisze megtudta, hogy ő a főnyeremény.

Biz' a lehet — aszongya az urfi — s eppeg azért ki kénék valahogy babrálni velle. Ha nem sajnálja kijed a köccséget, én megteszem a számját s hátha meg találók nyerni. Legalább vóna egy emlékünks Szeged várássától.

Hát mondom, a suj azt a köccséget egye meg, én tiszta csupa jószívvel megteszem az urfi kedviétt.

Aval meg es indulánk istálom s bélibbentünk a kuglizó helységbe. Megvátottam a versenző bilétát s az urfi nekiereszkedett. Megtöpte a markát, felkapott egy küszdék kugligolyót, facsarintott vaj kettőt a jobb könyökivel s nagy hirtelennyibe úgy bérityentett a teke csukorékba, hogy abba a helybe félbeszakasztották a versenyt istálom. A malacnak pediglen a sorsa el vót dőtte. Meg es fogtam egy szempicre s úgy el libbentem velle, mind az árnyék istálom, met úgy vettem észre, hogy az urfi erőst essze szüveskedett a virágáruuló női högyel s ha nem ügyelek, még megcsapta vóna valaki kézen-közül a malacot s osztáng akkor az egyetem jubilleumának az ünnepségin semmi sem lett vóna, amit felmutassanak az urfijék a külföd előtt abból, amit kijetektől kaptak.

MIMDENT S MINDENKIT ELBOCSÁTOK.

És mint a fa.

Virágaimat tárom napkeletnek:

Harmatcsepp, hímpor, szirmok, levelek

Mind elmehettek.

És mint az ősz.

Gyümölcsseimet küldöm napnyugatnak:

Ért vágyak, megtelt, piros sikerek

Mind odaadlak,

Odaadlak.

És mint az Úr:

Küldtettem élő megváltásnak lenni,

S nekem életből és megváltásból

Nem juthat semmi. —

Nem kell semmi —

CSANÁDY GYÖRGY.

Könyvek fölött.

(Novella.)

Kék csikos, szürke kartonbluzt viselt, kis matrózgallérral, rakott, kék szövetszoknyát, tömött szővesű fekete harisnyát, pirinyó, fekete féleipőt. Dús aranyhaja aranykötöt szítált fehér homlokára, halántékaira, engedetlenkedő, kissé mindig borzas nagy haja miatt Buksinak nevezték el az egyetemen. Az arca olyan volt, mint egy okos, tiszta gyerekarc, tágranyilt szemmel figyelt az órákon, úgy komolykodott, mint egy kis összeesküvő, ha kacagott, végighahotázta a folyosót, óra után tánclepekben, tapsolva rontott be a szemináriumba. Nagy, kék szeméből több ragyogást, több csengő nevetést sugárzott maga köré, mint amennyit tavaszi ég alatt a mezők virágai gyűjtenek, apró, gyermekes megriadásai őszintébbek voltak, mint az első tavaszi zápor mennydörgető villámlásai. Ugy járt az egyetemre, mint egy kis elemista „az iskolába“, roppant tisztelettel viselkedett a tudományokkal és tanáraival szemben, ami azonban nem gátolta meg, hogy ki ne csufolja, ki ne nevesse őket, ha éppen kedve tellett benne. A magyar történelem közszeretben álló professzorának erősen férfias, karakterisztikus modorát kissé gyors, pattogó beszédét pompásan tudta utánozni, társai és kollegái könnyekig kacagták, ha óra után felszökött az üres katedrára. Egyszer az ajtó előtt beszélgető professzor maga is végigélvezte a produkciót, s visszatérve szeretettel, nevetve simogatta meg a meglepettségében tüzpirosra pirult Buksi aranyzóke buksiját. No hiszen lett erre sirás, „tragédia“, kétségbeesés, szegény kis Buksi három napig az egyetemnek még tájékára sem mert jönni, aki pedig az „esetet“ merete emlegetni előtte, arra mindörökre egész komolyan megharagudott. Ez pedig az első óra után mindjárt bekövetkezett, hiába bujt meg a komoly csendjéről nevezetes Egyetemes Történelmi Szemináriumban, a „csufoló-dók“ serege oda is utána nyomult, s Buksi ünnepélyesen megharagudott az egész osztályra, akarom mondani a történelem és földrajznak hallgatóinak egész összességére. Azaz hogy kivételképen egy Udvarhelyi Sándor nevezetű kivétel mégis csak akadt, aki talán véletlenül, talán nem, nem vonta magára a Buksi mindörökre ígért, a tavaszi széllel hamarosan elszálló haragját.

Ez az Udvarhelyi Sándor amolyan komoly, öreg, csendes szavu diák volt, nem volt benne egy csepp ügyefogyottság, félszégesség sem, az ember mégis tizet tehetett egy ellen, hogy vidékről, talán valahonnan a Székelyföldről származott el az egyetemre. Az apja akár földetturó paraszt, akár alispán is lehetett. A Magyar Történelmi Szemináriumban, ahol a kollegák és kolleginák elevenebb, „kaszinózásra“ is hajlamos része ütötte fel tanyáját az ugynevezett lyukas órák alatt, Udvarhelyi Sándor is ott ült az utolsó asztal mellett a sarokban, rendszerint irt, szociológiai, politikai dolgozatokat készített, munkatársa volt az Ellenzéknek, a legjobb nevű, legrégebb kolozsvári napilapnak. Mindenre ráérő, sohasem siető, elnemkéső emberfaját képviselt, aki nagyot is tud alkotni, ha éppen megköveteli, vagy alkalmat ad rá az élet. Atléta természetén gondosan vasalt, egyszerű, divattalanul is elegáns ruha feszült, kezelője, gallérja kifogástalanul tiszta volt mindig, minden másodnap borotválkozott, s kölesön nem kért soha senkitől.

A szemináriumban tekintélyszámba ment a diákok előtt, kik a legöregebb, szakvizsgázó diákok is tisztelték benne. Tanárai szívesen beszélgettek el vele,